

HET EENZIJDIGE RIEDELTJE VAN DE TROJKA

In plaats van mee het mes vast te houden dat de Grieken op de keel wordt gezet, zou Johan Van Overtveldt beter op een volwassener en humaner manier over schuldherschikking gaan denken, vindt **BOGDAN VANDEN BERGHE**.

‘Door hun schuld, door hun grote schuld’

‘90 procent van de Europese hulp komt niet rechtstreeks de Grieken ten goede.

© Yorgos Karahalidis/ap

BOGDAN VANDEN BERGHE

Wie? Directeur 11.11.11.

Wat? Er is dringend nood aan een internationale regeling die ook de schuldeisers voor hun verantwoordelijkheid plaatst als een land failliet gaat.

Sinds deze week behoort België bij de Europese landen die ‘geen probleem hebben’ met een Grexit. Volgens minister van Financiën Johan Van Overtveldt (N-VA) moet Griekenland zich houden aan de opgelegde hervormingen, zo niet is het vrij te vertrekken. Niet het programma dat de trojka oplegt, is verkeerd, wel de Griekse uitvoering ervan, zei hij in *The Financial Times*.

Als we kijken naar de recente schulden crisissen in ontwikkelingslanden, is nochtans meer dan genoeg bewezen dat dit soort programma’s gewoon niet werkt. Telkens veroorzaken ze meer armoede. Dat blijkt ook uit de Griekse cijfers. Liefst 90 procent van het ‘hulpinfuus’ aan de Grieken komt niet rechtstreeks de bevolking ten goede, maar gaat naar Franse, Duitse en Griekse banken die Grieks schuld papier in handen hebben. Sinds 2010 hebben het IMF, de Europese regeringen en de ECB 252 miljard euro aan Griekenland geleend, daarvan spendeerde Griekenland 232,9 miljard aan schuldaflossing.

Voor wie met ontwikkelingssamenwerking bezig is, doet dat een belletje rinkelen: tijdens de Latijns-Amerikaanse schulden crisis van de jaren 80 waren het Amerikaanse en Britse banken die op dezelfde manier gered werden. 90 procent voor de banken, 10 procent voor de bevolking? Het is alsof je een patiënt in de ene arm een infuus geeft, terwijl hij in de andere een aderlating moet ondergaan. Dat overleeft hij niet.

‘Ondraaglijke last’

Nochtans waren er voldoende signalen om een andere weg te bewandelen. Dat blijkt uit gelek-

te verslagen van IMF-vergaderingen over de Griekse crisis. De Indiase vertegenwoordiger bij het IMF waarschuwde al in 2010 voor de ‘ongeziene’ omvang van de besparingen. Hij noemde het een ‘ondraaglijke last voor eender welke economie’. Zijn Argentijnse collega pleitte voor een schuldherschikking en de Braziliaanse aanwezige stelde het nog scherper: ‘Dit plan is geen redding van Griekenland, maar een bail-out van Griekse schuldeisers, vooral Europese financiële instanties.’ Niet toevallig kwamen de bedenkingen uit landen die in het verleden al kennis maakten met de opgelegde programma’s van het IMF. Ondanks het verzet van de ‘nieuwe wereld’ drukten Duitsland en co. hun zin door.

Alsof het personeel van Lernout & Hauspie vandaag nog zou werken om de schulden af te betalen voor de fouten van de zaakvoerders

Het begeleidend schuldenverhaal gaat er ondertussen in als zoete koek. ‘Dat het toch normaal is dat schulden afbetaald moeten worden’, ik kan het deuntje nog meefluiten van toen we zelf campagne voerden voor schuldkwijtschelding voor ontwikkelingslanden. Nog steeds worden amper vraagtekens geplaatst bij het roekeloze leengedrag van financiële instellingen aan de vorige Griekse regeringen. Net zoals er nooit vragen gesteld werden bij de leningen aan Mobutu, Baby Doc en anderen. Zolang het er op leek dat ze hun schulden konden terugbetalen (en er goed geld mee verdiend kon worden) deed men ver-

der. Een land kan toch niet failliet gaan, niet-waar?

Daar ligt een reëel probleem. De huidige Griekse leiders hebben niets met de eerdere leningen en het bijbehorende beleid te maken (daarom zijn ze wellicht ook verkozen), maar toch moet de Griekse bevolking verder opdraaien voor de kosten. Alsof het personeel van Lernout & Hauspie vandaag nog zou werken om de schulden af te betalen voor de fouten van de zaakvoerders.

Een faillissementsregeling voor landen is er nog altijd niet en dat blijft een gapend gat in de internationale financiële architectuur. Nochtans pleiten prominente economen als Joseph Stiglitz, hoge ambtenaren binnen het IMF en ngo’s al jaren voor zo’n regeling. Bindend, met alle schuldeisers mee in bad en met een duidelijk grens: de afbetaling van schulden mag mensenrechten of basisvoorzieningen niet ondermijnen.

Gouden kans

In plaats van klakkeloos het belang van de schuldeisers te volgen, zou België beter een voortrekkersrol opnemen op het internationale forum en pleiten voor zo’n multilateraal juridisch kader voor schuldherschikking. Binnenkort heeft minister Van Overtveldt een gouden kans om daar werk van te maken. In New York ligt een VN-resolutie ter zake te wachten op goedkeuring. Ook in het Ethiopische Addis Abeba deze zomer, waar een internationale top rond ontwikkelingsfinanciering wordt gehouden, ligt het idee op tafel.

In afwachting daarvan zou het goed zijn een beetje begrip en solidariteit op te brengen voor het Griekse volk. Niet alleen voor de Grieken, maar ook voor de rest van Europa. In Spanje, Portugal en Ierland staan de antibesparingspartijen op winst in de peilingen. Of die partijen links of rechts zijn maakt de kiezers weinig uit. Zolang ze maar gedaan krijgen dat het refrain uit Brussel minder meedogenloos wordt. Voor elke democratische Europeaan zou dát een veel grotere zorg moeten zijn dan de dreiging dat Griekenland zich bij een eventuele Grexit gaat aanschurken bij Rusland.

‘Opnieuw een stijging van het aantal verkeersslachtoffers in Vlaanderen. Terreurniveau 3, maar dan mét slachtoffers.’

Mobiliteitsexpert **KRIS PEETERS** zou de prioriteiten elders leggen (op Twitter).

© 11

NIEUW JUSTITIEPLAN DREIGT ESSENTIËLE CHECKS-AND-BALANCES UIT TE SCHAKELEN

Uiteraard zijn ook de onderzoeksrechters vragende partij voor een efficiëntere en meer rechtvaardige justitie. Maar als magistraten die elke dag met de rauwe realiteit worden geconfronteerd, is het onze plicht te reageren, schrijven **PHILIPPE VAN LINTHOUT** en **JEAN-LOUIS DOYEN**. De architecten van het nieuwe bouwplan voor justitie hebben het bouwterrein immers verkeerd ingeschaald.

Houdt Geens ook rekening met de realiteit?

PHILIPPE VAN LINTHOUT EN JEAN-LOUIS DOYEN

Wie? Onderzoekers, covoorzitters van de Vereniging van onderzoekersrechters.

Wat? Het plan-Geens miskent volledig het belang van de onderzoeksrechter en schat het gebruik van de voorlopige hechtenis onterecht in als een probleem.

In het nieuwe justitieplan dat minister Koen Geens (CD&V) heeft voorgesteld, zitten twee elementen die de rechten van de burger ingrijpend zullen raken.

1. De functie van onderzoeksrechter wordt uitgehold

Er wordt een sluipmoord ingezet op de functie van de onderzoeksrechter als verantwoordelijke leider van de gerechtelijke onderzoeken.

Dat baart ons grote zorgen. Niet vanuit een misplaatste corporatistische reflex, want onze wedde en onze job zullen we behou-

den, maar vanuit terechte bezorgdheid over de bewaking van de rechten en vrijheden van de burger.

De minister van Justitie wil het immers mogelijk maken dat het openbaar ministerie via het zogenaamde mini-onderzoek belangrijke maatregelen zoals een huiszoeking, een inkijkoperatie of een telefoontap kan vragen aan de onderzoeksrechter, zonder dat die de volledige leiding over het onderzoek per se zou overnemen. De minister gaat er ook van uit dat die onderzoeksrechters de leiding niet willen of zullen nemen: 'in de regel zullen zij dat niet doen', staat er te lezen. De onderzoeksrechters zouden een zaak nog naar zich kunnen toetrekken en volledig overnemen, maar in de wandelingen wordt nu al aangegeven dat ook die mogelijkheid op termijn gedoemd is om te verdwijnen.

Nochtans hebben bepaalde incidenten en vrijspraken in het verleden net aangetoond dat de controle niet groot genoeg kan zijn: op de inhoud van het dossier en op maatregelen waarvan de burger het slachtoffer kan zijn. Een controle vanaf de zijlijn, door iemand die het dossier zelf niet kent en leidt, is dan verre van toereikend. Het beeld

@RLOppenheimer

RUBEN MOOIJMAN

SCOOP

'Ik wou dat die shoot nooit had plaatsgevonden, ik betreur het'
(Yanis Varoufakis, op Alpha TV)

De Griekse minister van Financiën heeft spijt van de fotoreportage in *Paris Match*, waar hij met zijn elegante echtgenote van een copieuze maaltijd geniet op zijn dakterras met uitzicht op de Akropolis. Voor een zelfverklaard marxist inderdaad niet de beste reclame. Hoewel: leidde Karl Marx zelf ook niet het leven van een welgestelde burgerman, inclusief huispersoneel?

Hoe dan ook, behalve het biefstuksocialisme kennen we nu dus ook het dakterras-marxisme.

'Ondernemen gaat verder dan alleen winstmaximalisatie'
(Pierre-Olivier Beckers, in L'Echo)

De voormalige ceo sprak voor het eerst sinds zijn afscheid van Delhaize. Zijn visie op ondernemen is op zijn minst verrassend te noemen, gezien de gouden handdruk van 7,7 miljoen euro die hij kreeg bij zijn afscheid. In november incasseerde Beckers trouwens nog een winst van 740.000 euro met enkele optie-transacties.

Dat zou lastig geweest zijn als Delhaize niet naar winstmaximalisatie had gestreefd.

'Porno in de klas is beter dan tonen hoe je een condoom over een komkommer rolt'

(Professor Christian Graugaard van de universiteit van Aalborg op de Deense commerciële omroep DR)

Tieners kijken toch naar porno, argumenteert de seksuoloog, dus waarom dan niet meteen uitleggen dat de beelden op het internet weinig te maken hebben met de huis-tuin-en-keukenseks van de gemiddelde Deen? Het voorstel haalde wereldwijd de pers en zette Denemarken weer eens op de kaart als het meest ontaarde/permissieve/voorstrevende land ter wereld (doorhalen wat niet gewenst is). Gunstig neven-effect: spijbelen zal niet langer een probleem zijn.

'We hebben stemmen, we hebben drank, een paar lekkere wijven en we hebben wiet. dit wordt het feestje van 't jaar! #PS15'

(D66-politicus Wouter Koolmees op Twitter)

Voor een goed begrip: Koolmees is geen vrijgevochten langharige hippie, maar een keurige heer met een blauwe stropdas en een bril.

D66-leider Alexander Pechtold kon het enthousiasme van zijn partijgenoot maar matig waarderen en sommeerde hem om de tweet 'nu' te verwijderen. Gelukkig dat wat slimme internauten er een screenshot van hadden genomen, anders zouden de uitspattingen van Koolmees onopgemerkt voorbij zijn gegaan.

'Der teure Freund'
(Kop in de Duitse krant Handelsblatt)

De zakenkrant beklagt zich erover dat Duitsland bereid is een bijna-failliet land te ondersteunen. De regering van dat land stuurt aan op een scenario van looptijdverlenging, interestverlaging of schuldkwijtschelding. Er wachten moeizame onderhandelingen, maar de regering heeft beloofd de strijd met de corruptie aan te binden en het gerecht te hervormen.

U denkt dat het over Griekenland gaat? Mis. De dure vriend heet Petro Porosjenko, president van Oekraïne.

Porno in de klas. © rr

'Er zou een bubbel kunnen ontstaan. Dat is voor de kleine belegger altijd een risico, dus enige voorzichtigheid is op haar plaats'
(Jeroen Dijsselbloem, op RTL Z)

Weet u nog dat de gewezen Federal Reserve-voorzitter Alan Greenspan waarschuwde voor *irrational exuberance* op de beurzen?

Op 5 december 1996 was dat. Greenspan waarschuwde toen voor de effecten van de lage inflatie en het risico op een Japans scenario. De Dow Jones sloot die dag op 6.437 punten. In de daaropvolgende drie jaar steeg de index naar 11.722 punten.

'De Amerikaan Henry Parker Willis vroeg zich in 1901 af waarom men Griekenland eigenlijk had toegelaten tot de Latijnse Muntunie'
(VKW-hoofdeconoom Geert Janssens in De Morgen)

De Amerikaanse econoom was niet de enige. Griekenland werd dan ook in 1908 uit de Muntunie gegooid. Samen met Italië, overigens. België, Frankrijk en Zwitserland gingen dapper door met de onderlinge uitwisselbaarheid van hun